

[Tesdorpf.]

Der er et punkt, jeg gerne vil beskæftige mig lidt med, et punkt, der i hvert fald i mit parti ikke har været spor af forbavelse over, og det er den ændring, som er sket med lovforslaget siden første behandling. Der er sket den ændring, at hele det stykke i § 3, der ændrer § 8 i statshusmandsloven sådan, at staten også derigennem ville få forkøbsret ved arv og ville kunne overtage en arvet ejendom til prioriteterne, er faldet væk, det er simpelthen opgivet. Det var et forslag om ekspropriation, selvom der var gjort et omhyggeligt forsøg på at skjule det, men nu er det altså faldet væk.

Vi har under udvalgsarbejdet fået meget interessante oplysninger fra administrationen. Det var jo bl. a. spændende, hvordan man i ministeriet ville svare på udvalgets spørgsmål om, i hvor mange tilfælde man havde praktiseret dette at udøve forkøbsret ved arv, sådan som det er blevet hævdet både i bemærkningerne og i den højtærede ministers fremsættelsestale at det var praktiseret af administrationen. Administrationens oplysninger til udvalget viste efter min mening simpelthen, at det ikke passede; det var ikke blevet praktiseret. Af de 9 eksempler, man fremlagde, på, at administrationen havde ønsket og forsøgt at praktisere loven på den måde, viste kun et eneste eksempel, at det virkelig var endt med et resultat — og det må jo være det, man forstår ved, at loven er praktiseret. Det var et eksempel, der angik 19 tdr. land, som var fremskaffet ved en frivillig ordning; sagen var iøvrigt påbegyndt og afsluttet efter dette lovforslags fremsættelse.

I denne forbindelse må jeg også nævne kammeradvokatens udtalelser, som fremgik af en afskrift til udvalget. Kammeradvokatens udtalelser i anledning af ministeriets forespørgsel viste ikke tro på, at det kunne lade sig gøre at praktisere loven på denne måde, i hvert fald ikke med held, hvis det kom til et sagsanlæg. Derfor synes jeg, jeg har ret til at sige, at oplysningerne i udvalget har vist, at forudsætningerne for denne del af lovforslaget, nemlig administrationen i praksis, forefindes ikke. Jeg har også ret til at hævde, at enigheden om de jordlove, vi har, forudsatte, at arv var undtaget fra forkøbsretten, og når forsøget på at sætte noget andet ind gennem dette

lovforslag nu opgives, må det derigennem være fastslået, at der stadig er et flertal i det høje ting for den af mig udtrykte opfattelse. Jeg synes, man må forvente, at administrationen retter sig efter denne opfattelse og ikke mere forsøger at administrere mod et folketingsflertals ønske.

Der har, som også det ærede medlem hr. Sønderup sagde, været ført forhandlinger i udvalget for at søge at nå til et forlig. Mit parti har i disse forhandlinger ligesom venstre sagt, at vi, hvis man fra regeringens side ville et forlig, kunne gå med til nogle af de foreslåede ændringer, men det ville regeringen ikke, og med udvidelsen af forkøbsretten og indførelse af det nye begreb: tillægsjord gennem mageskifte, er sagen ganske klar for os. Vi har ingen lod eller del i dette forslag, vi har ikke ønsket det. Vi har peget på tilbundsgående undersøgelser af landbrugets forhold og opbygning frem i tiden. Jeg har ingen trang til at plukke enkeltheder ud af et forkert forslag.

Derfor anbefaler jeg at stemme imod alle de foreslåede ændringer. Dog tilføjer jeg, at ændringsforslag nr. 15, som er af rent teknisk art, idet det går ud på, at loven ikke skal træde i kraft fra 1. april, kan vi selvfølgelig stemme for.

Der er en ting til, jeg gerne vil spørge den højtærede minister om ved denne lejlighed. Hvis man altså virkelig vil gennemføre det, som man er blevet enig om med det radikale venstre, vil det altså sige, at så bliver det med fri jord gennemført som foreslået i det oprindelige forslag. I § 3, andet afsnit, står der: „Forkøbsret for staten kan endvidere af statens jordlovsudvalg pålægges landbrugsjord og udyrkede arealer, der ikke udgør en del af en landejendom, til fremskaffelse af jord“ o. s. v. Jeg vil gerne spørge, om det skal forstås på den måde, at det kun er landbrugsjord, der er tale om. Jeg synes nemlig, at formuleringen „landbrugsjord og udyrkede arealer“ ikke er helt korrekt. Hvis man ville benytte den forkert, kunne man f. eks. sige, at „udyrkede arealer“ også omfattede skov. Jeg tror ikke, det er meningen, men jeg vil gerne høre den højtærede minister bekræfte, at det er at forstå således, at det kun er udyrket landbrugsjord, der her tænkes på.

Der er et ganske bestemt forhold i denne sag, som jeg gerne vil bede tingets ærede